Aan de gemeenteraad van de gemeente Albrandswaard
Hofhoek 5
3176 PD Poortugaal

Capelle aan den IJssel, 2 februari 2012

ONTVANGEN
09 FEB. 2012

Betreft: Jaarverslag 2011 van de RKC

Geachte leden van de raad,

Namens de Rekenkamercommissie bied ik u hierbij het jaarverslag 2011 aan van de RKC.

De RKC is tevreden over de geleverde prestaties in 2011. De doelstellingen tot het leveren van minimaal twee onderzoeken is ruim gehaald.

De RKC stelt voor om in een eerstvolgend overleg met de liaisonraadsleden van de rekenkamer bij de inhoud van het verslag stil te staan. De raad zelf kan dan volstaan met kennisname van de ontvangst van het verslag. Bij akkoord ontvangt de RKC graag een notificatiebesluit.

Aan de griffie doet de RKC het verzoek het jaarverslag op de gemeentelijke website te plaatsen.

Overeenkomstig de verordening (art. 16, lid 2) stelt de RKC u naast de verantwoording over het afgelopen jaar tegelijk in kennis over de onderzoeksvoornemens voor 2012:

1. Eind februari 2012 zal het onderzoek worden gepubliceerd dat samen met de rekenkamers van Barendrecht en Ridderkerk is uitgevoerd naar de BAR-samenwerking;
2. In maart 2012 besluit de RKC definitief over de uitvoering van een onderzoek dat direct het belang van de inwoners van Albrandswaard betreft;
3. In het kader van de landelijk gevoerde discussie over de Rekenkamer 2.0 (zie de evaluatie van de rekenkamerfunctie door Berenschot) houdt de RKC de actualiteit in de gaten en zal daar zo nodig op worden ingespeeld met brieven en/of incidentele adviezen.

Hoogachtend,
namens de RKC,

G. Gijzendorffen
Secretaris

Jaarverslag 2011

van de

Rekenkamercommissie

Albrandswaard

Januari 2011

1. Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Doel, visie en werkwijze Rekenkamercommissie 3

2. Afstemming en overleg 4

3. Doelstelling 2011 5

4. Onderzoeken 5

4.1 WMO 5

4.2 Handhavingsbeleid 6

4.3 BAR-samenwerking 7

5. Balans 2007 – 2011 8

6. Overige zaken 9

7. RKC-budget: realisatie 2011 versus begroting 2011 10

8. Conclusies over het jaar 2011 11

Inleiding

De rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard functioneert sinds 1 oktober 2006. De leden van de RKC worden voor een periode van zes jaar benoemd.

De gemeenteraad van Albrandswaard heeft gekozen voor een onafhankelijke rekenkamerfunctie. Dit houdt in dat de leden van de commissie van 'buiten' de gemeente komen en geen lid zijn van de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie bestaat uit vier leden:

- De heer mr. N. van Eck, Voorzitter
- De heer drs. J. W. Verheij, plv. voorzitter
- De heer drs. H. Leijs, lid
- Mevrouw drs. M. van Ravesteijn – Kramer , lid

De RKC heeft voor ondersteuning van de vergaderingen en de uitvoering van kleinere onderzoeken een externe secretaris/onderzoeker aangesteld, de heer G. Gijzendorffen. Doel daarbij is het realiseren van een effectieve werkwijze en kostenbesparing waardoor er, gegeven het beperkte beschikbare bedrag, zoveel mogelijk onderzoeksbudget voor externe expertise beschikbaar blijft.

1. Doel, visie en werkwijze Rekenkamercommissie

'De rekenkamercommissie van de gemeente Albrandswaard doet onafhankelijk en professioneel onderzoek, gericht op de versterking van de controlerende taak van de gemeenteraad en van de publieke verantwoording aan de burger, met als doel de kwaliteit, effectiviteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen te bevorderen'.

De rekenkamercommissie vindt het belangrijk om goede contacten te onderhouden met het gemeentebestuur, de raad en de ambtelijke medewerkers.

Voor de periodieke afstemming met de raad onderhoudt de rekenkamercommissie contact met de daartoe aangewezen liaison-raadsleden: de heren Goudriaan (EVA), Van der Graaff (PvdA) en Van Wolfswinkel (CU/SGP).

2. Afstemming en overleg

Gewoonlijk overlegt de RKC tweemaal per jaar met de liaisonraadsleden. In 2011 heeft het reguliere overleg plaatsgevonden op 14 juni. Een extra overleg werd ingelast op 5 september 2011 naar aanleiding van de discussie die was ontstaan over de motie betreffende de regionalisering van de rekenkamerfunctie.

De rekenkamercommissie is in 2011 8 maal bij elkaar geweest in een reguliere formele vergadering. Daarnaast vindt tussen de RKC-leden veel informeel (digitaal) contact plaats en wordt informeel tussentijds met raadsleden afgestemd bij de aanwezigheid van de RKC bij bijeenkomsten in de Hofhoek.

Met de nieuw griffier is kennis gemaakt op 17 januari 2011.

3. Doelstelling 2011

De RKC heeft als doel om minimaal twee onderzoeken per jaar te doen. Eén onderzoek dat betrekking heeft op het functioneren van de gemeente Albrandswaard primair vanuit de optiek van de burger en één onderzoek primair van belang voor de gemeenteraad.

In het jaar 2011 is de doelstelling van de RKC gehaald. Er werden twee onderzoeken door de raad behandeld namelijk een onderzoek naar de uitvoering van de WMO en een onderzoek naar het handhavingsbeleid. Daarnaast is er in het verslagjaar een onderzoek naar de BAR-samenwerking opgestart.

4. Onderzoeken

4.1 WMO

Alweer voor de zomer van 2010 werd door de RKC het startschot gegeven voor een onderzoek naar de uitvoering van de WMO. Afwegingen voor de keuze van dit onderwerp waren het directe belang voor de burgers die op de WMO een beroep doen en de zorg van de RKC over de financiële beheersing van de WMO-uitgaven. Vanwege het open einde karakter van de regeling ligt hier voor de gemeente een flink risico. Op 23 november 2010 is het eindrapport voor reactie naar het college verzonden. Het rapport werd wegens bestuurlijke drukte en andere pioriteiten pas behandeld in de Carrouselvergadering van 18 april 2011.

Om tot een verbeterde uitvoering van de WMO in de gemeente Albrandswaard te komen deed de RKC kort samengevat de volgende aanbevelingen:

- De visie op de uitvoering van de WMO expliciteren.
- De communicatie met de partners in het veld zoals de WMO-raad en het WWZ-platform verbeteren en meer bij de beleidsontwikkeling te betrekken.
- Meer als verantwoordelijke gemeente "in control" komen over back- en frontoffice waar het de WMO betreft.
- Intensivering van het overleg met de uitvoeringsorganen over de gang van zaken en eventuele bijsturing bij problemen.
- Zorgdragen voor een onafhankelijke laagdrempelige klachtbehandeling.
- Actie nemen op de dienstverlening door de Regiotaxi.
- Zorgen voor een goede toegankelijkheid van de frontoffice voor cliënten met mobiliteitsbeperkingen.

De aanbevelingen van de RKC zijn voor het zomerreces van 2011 in twee carrouselvergaderingen behandeld. Daar het tijdsverloop tussen de behandeling van het onderzoeksrapport en het onderzoek zelf te lang heeft geduurd, is er actualiteitswaarde van het rapport verloren gegaan. Daarbij is een gelukkige omstandigheid dat de nieuwe verantwoordelijk wethouder voor de WMO enthousiast aan de slag was gegaan met verbeteracties waarvan de noodzaak ook al door de RKC was geconstateerd.

Op 26 september besloot de raad de aanbevelingen van de RKC, voor zover deze nog niet zijn gerealiseerd of zijn opgepakt door het college, mee te nemen in een nog te voeren brede welzijnsdiscussie.

4.2 Handhavingsbeleid

In eigen beheer is door de RKC een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van het handhavingsbeleid. Het onderzoek beperkte zich tot de gebieden waar de gemeente direct zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering. De RKC trok in zijn algemeenheid de conclusie dat de handhavingsactiviteiten zich op een aanvaardbaar niveau bevinden.

Vastgesteld werd wel dat met name in het fysieke domein (bouwen, wonen, groen) toezicht en handhaving voornamelijk op ad hoc basis geschiedt.

Oorzaken van het ontbreken van een structurele aanpak en de ad hoc uitvoering binnen het fysieke domein zijn:

- het ontbreken van voldoende middelen;
- de krappe formatie;
- gebrekkige systemen (bouwen en wonen);
- en/of het niet structureel op orde houden van gegevens (bouwen, wonen en groen).

De gemeente reageert in het fysieke domein wel adequaat bij klachten, meldingen en bij overlastgevende situaties. Dit gegeven in combinatie met de (ambtelijke) inschatting dat de burgers weinig misbruik maken van de ruimte en toekomstige verbeteringen naar aanleiding van nieuwe wettelijke verplichtingen leiden tot de conclusie dat de zaken binnen het fysieke domein niet uit de hand zullen lopen.

- De uitvoering van de leerplichtwet is een compliment waard.
- Ook op het gebied van toezicht en handhaving op voorschriften betreffende kinderdagverblijven zijn de bevindingen positief.
- Voor het toezicht en de handhaving van de regels op het gebied van openbare orde is in de samenwerking tussen de gemeentelijke boa's en de politie verbetering te verwachten door de verbeterde informatieuitwisseling. De fysieke onderlinge communicatie op straat is een aandachtspunt. Er heeft zich een incident voorgedaan waarbij de BOA de GSM moest gebruiken om de politie op te roepen.
-

De volgende verbeteracties werden door de RKC aanbevolen:

- Gegeven de huidige financiële situatie van de gemeente en de zwaardere (wettelijke) eisen om (fysieke) basisgegevens op orde te hebben en houden, beveelt de RKC aan om het gebied van toezicht op bouwen en wonen en beheer basisregistraties de samenwerking met andere gemeenten te zoeken. Meer integraliteit, verbeterde uitvoering, adequater beheer van systemen, vermindering kwetsbaarheid kan worden bereikt door schaalvergroting en daarmee een efficiënte inzet van middelen.
- Om een kwaliteitsslag te maken op de in het verleden gebrekkig bijgehouden gegevens beveelt de RKC een generaal pardon-actie te overwegen en op voor- en nadelen te onderzoeken. Een dergelijke actie biedt de mogelijkheid om in één keer schoon schip maken door het al dan niet legaliseren van illegale bouw, inpikgroen e.d. in combinatie met het op orde brengen van de gemeentelijke eigendoms-, huur- en pachtgegevens.
- Op het gebied van groen, bomen en duidelijkheid over eigendomsverhoudingen beveelt de RKC aan dat uiterlijk dit jaar de voorschriften, procedures en criteria op orde zijn gebracht en aan de burgers zijn gecommuniceerd. Ook beveelt de RKC aan kapverordening vast te stellen.
- Op het gebied van de samenwerking tussen de politie en de BOA's beveelt de RKC aan om als vervolg op het samenwerkingsconvenant en informatie-uitwisseling te onderzoeken hoe tot een verbeterde directe communicatie tijdens het werk kan worden gekomen.

Het onderzoek naar het handhavingsbeleid werd gepresenteerd in de carrouselvergadering van 5 september 2011. Daar de geadviseerde verbeteracties niet los zijn te zien van de ontwikkelingen op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in de samenwerking met de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk zullen de acties in dat verband verder worden opgepakt.

4.3 BAR-samenwerking

In de voorbereiding van het onderzoeksprogramma 2011 is in de inventariserende gespreksronde met de fracties belangstelling naar voren gekomen voor onderzoek naar verdiepingsmogelijkheden in de samenwerking tussen Albrandswaard en de gemeenten Ridderkerk en Barendrecht. In december 2010 is daarover contact gelegd met de rekenkamers van die gemeenten en is afgesproken gezamenlijk verdere verkennende stappen te zetten. Op 25 mei 2011 heeft met de gezamenlijke rekenkamers een startbijeenkomst plaatsgevonden, zijn de onderzoeksvragen geformuleerd en zijn er afspraken gemaakt over de uitvoering van het onderzoek. De rekenkamer Barendrecht trekt het onderzoek en levert de onderzoekscapaciteit. Zeer geregeld zijn er in 2011 afstemmingsbijeenkomsten gehouden met de respectievelijke voorzitters en secretarissen over de voortgang van het onderzoek en door te hakken knopen. In december 2011 zijn de bevindingen voor een bestuurlijke reactie aan de drie BAR-colleges voorgelegd. Gepland is om in maart tot een gezamenlijke presentatie te komen.

5. Balans 2007 - 2011

Als resultaat van het allereerste onderzoek van de RKC namelijk het onderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening aan burgers en bedrijven waarvoor de afhandeling van brieven, klachten, aanvragen en vergunningen e.d. onder de loep is genomen, kan worden vastgesteld dat de gemeente de dienstverlening destijds verbeterd heeft. De gemeente heeft een kwaliteitshandvest vastgesteld en over de resultaten van de dienstverlening wordt publiekelijk verantwoording afgelegd in een burgerjaarverslag.

Het tweede onderzoek van de RKC betrof de Inhuur van Derden, een grote kostenpost voor het gemeentelijk budget. De regels waar de RKC op heeft gewezen voor ordentelijk inkopen en aanbesteden zijn verwerkt in het nieuwe Inkoop en Aanbestedingenbeleid in BAR-verband en worden in de werkpraktijk ten uitvoer gebracht.

Het daaropvolgende onderzoek over het subsidiebeleid heeft een positieve uitwerking gekregen in de verbetering van uitvoeringsregels, formulieren en procedures.

In 2008 werd door de liaisonraadsleden van de rekenkamercommissie (RKC) het verzoek van de gemeenteraad bij de RKC ingebracht om zich te beraden op het uitvoeren van een onderzoek inzake de zgn. Heja-kwestie. De RKC heeft vervolgens advies uitgebracht over deze kwestie.

Het onderzoek naar burgerparticipatie en communicatie met de burger heeft een constructieve bijdrage kunnen leveren aan de uitwerking van het collegespeerpunt en de beleidsnotitie over burgerparticipatie van het nieuwe college.

Het control-onderzoek naar de financiële functie en sturing op resultaten heeft in 2010 en 2011 een vervolg gekregen. In afstemming met de gemeentesecretaris is namens de RKC een bijdrage aan workshops geleverd. De acties hebben bijgedragen aan de toegenomen transparantie van de gemeentelijke begroting.

Op 11 april 2011 heeft de raad het BIBOB-beleid vastgesteld. De wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur van 1 juni 2003) biedt een instrument voor gemeenten om de integriteit van aanvragers van vergunningen en subsidies te toetsen. Op basis van de info van het BIBOB-bureau kan de gemeente de vergunning of subsidie weigeren. De RKC had over het ontbrekende beleid een brief geschreven aan de raad.

Door de raad is in 2011 een kapverordening vastgesteld. De RKC had hiertoe ook aangedrongen op basis van de bevindingen van het handhavingsonderzoek.

6. Overige zaken

Door het bijhouden van het nieuws in de lokale media, het lezen van de raadsstukken, het regelmatig bijpraten met de griffier en bijeenkomen op vergaderavonden van gemeenteraad en fracties houdt de rekenkamercommissie voeling over wat er in Albrandswaard leeft en wat voor het onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie relevant is.

De RKC heeft de raad- en carrouselvergaderingen bijgewoond wanneer er onderzoeksrapporten werden behandeld maar ook bij andere relevante onderwerpen die de RKC nauw aan het hart liggen zoals de begrotingsbehandeling. Ook bij bijzondere gelegenheden is de RKC present.

De rekenkamercommissie onderhoudt contact met andere rekenkamers, is lid van de Vereniging van Lokale Rekenkamers (NVRR) en is geabonneerd op nieuwsbrieven. Op 20 mei 2011 heeft één van de leden deelgenomen aan het jaarlijkse congres.

Bij de behandeling van de voorjaarsnota aanvaardde de raad op 21 juni 2011 een motie waarin het presidium werd opgedragen bij de partners van het BAR-verband te onderzoeken of een fusie van de diverse rekenkamers plaats zou kunnen vinden. De uitkomsten van dit onderzoek zouden voor het eind van 2011 aan de raad moeten worden voorgelegd. In eerste reactie hebben de leden van de RKC gemeend hun ontslag te moeten indienen daar werd ingeschat dat het draagvlak voor een verdere goede samenwerking was weggevallen. Na diverse gesprekken heeft de RKC de ontslagbrief ingetrokken en het mea culpa uitgesproken voor de wat ongelukkige gang van zaken en de miscommunicatie.

De uitslag van de actie van het presidium wordt afgewacht. Met de samenwerking met de rekenkamers van Barendrecht en Ridderkerk heeft de RKC zelf inmiddels ervaring opgedaan namelijk met het onderzoek naar de BAR-samenwerking.

7. RKC-budget: realisatie 2011 versus begroting 2011

Het RKC-budget is onderdeel van het griffiebudget. In 2011 zijn de kosten van de RKC afzonderlijk van het totale griffiebudget geadministreerd.

Onderstaande cijferopstelling is gebaseerd op de budgetinformatie die is verstrekt door de financiële administratie. .

Geconcludeerd kan worden dat de RKC ruim binnen budget is gebleven.

Omschrijving	Begroting 2011	Realisatie 2011	Toelichting realisatie
Presentiegelden voorzitter, leden en reiskosten	€ 5.000	€ 5210	8x vergaderd in 2011, vergoeding cf. tabel en vergoeding cf. art. 8, lid 2 van de RKCverordening
Onderzoek	€35.000	€ 21020	Onderzoek handhaving in eigen beheer € 4770 en onderzoek BAR ad € 16250
Secretaris		€ 5149	Opdrachten, voor- en nawerk vergaderingen
Representatie en vergaderkosten	€ 3.000	€ 730	Lidmaatschap NVRR en jaarlijks congres
Diversen (goederen en diensten)	€ 1000	€ 588	
Totaal	**€ 44.000**	**€ 32697**	

8. Conclusies over het jaar 2011

De motie over onderzoek naar de samenwerking met de andere BAR-rekenkamers heeft een gering effect gehad op het behalen van de doelstellingen van de RKC. Er zijn twee onderzoeken gepresenteerd die ruim binnen budget zijn gerealiseerd. Daarnaast is één onderzoek is in 2011 opgestart dat naar verwachting in maart 2012 zal worden gepresenteerd.